

společné prohlášení

Nový kompetenční rámec je příležitostí změnit, jak se v Česku učí

Debata o českém školství se často stáčí k přípravě učitelů, která je pro jeho kvalitu klíčová. Po letech stížností i dílčích inovací dnes Ministerstvo školství spolu s fakultami připravujícími učitele zavádí systémovou reformu. Jako Otevřeno, Učitel naživo, Začni učit! a Učitel'ská platforma, coby organizace věnující se učitelství a zapojené do přípravy reformy, považujeme změny, k nimž právě dochází, za zásadní průlom. Podaří-li se je dotáhnout a upevnit do praxe, potom jsou příležitostí změnit, jak čeští učitelé a učitelky učí.

13. 10. 2023

Ministerstvo školství a fakulty připravující učitele se před dvěma lety společným memorandumem zavázaly systémově **proměnit přípravu učitelů**. Dva roky intenzivní spolupráce, které následovaly, nyní přináší ovoce.

Jeho hlavním ztělesněním je dnes představený **Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství**, tedy systémová odpověď na otázku, co mají učitelé a učitelky umět. Stát jimi vůbec poprvé stanovuje, jaké vyučující chce. Činí tak skrz **18 kompetencí** sahajících od oboru a jeho výuky, přes pedagogiku, psychologii, spolupráci až po profesní sebepojetí a rozvoj. Toho všeho se budoucí učitelé ve svém studiu dotýkali už doposud, přesto však odcházeli z fakult vzdělaní převážně ve svém oboru a často méně kompetentní v tom, co od nich žáci potřebují – tedy ve schopnostech podporovat jejich motivaci, utvářet jim bezpečné prostředí pro učení nebo jim dávat kvalitní zpětnou vazbu. Právě na to nové, podrobně propracované kompetence míří.

Převedení kompetenčního rámce do praxe přitom mají zajistit zejména nové **Rámcové požadavky na studium učitelství**, jimiž ministerstvo fakultám závazně stanoví, jak má studium učitelství vypadat. Zatímco jejich dosavadní podoba je často vnímána jako překážka změnám, nová verze, bude-li schválena, by měla celou řadu změn přímo vyžadovat. Přijme-li ministerstvo změny, jak jsou nyní v návaznosti na nový Kompetenční rámec navrženy, tak by měly fakulty ve svých studijních programech zajistit rozvoj všech 18 stanovených kompetencí

a jejich naplnění na konci studia vyhodnocovat. Všichni studenti by též měli strávit více času na praxích se svými žáky a v průběhu celého studia si skládat své profesní portfolio, od něž se odvinou jejich závěrečné zkoušky. **Schválí-li ministerstvo tyto změny, tak se celé studium významně posune k praktické profesní přípravě pro učitelskou práci, v jejímž středu budou děti a jejich učení.**

Popsané změny jsou navíc podpořeny zavedením **pozice provázejících a uvádějících učitelů**, kteří pomáhají studentům na praxích a absolventům v prvních dvou letech učitelství. Ukotvení těchto pozic je výsledkem změny *zákona o pedagogických pracovnících*, kterou jsme na jaře 2023 pomohli prosadit. Provázející i uvádějící učitelé se přitom nyní budou moci opřít právě o nový Kompetenční rámec. Ten totiž neslouží jen jako zadání fakultám, ale především jako **formativní nástroj pro rozvoj samotných budoucích a začínajících učitelů**, kteří dle něj mohou vyhodnocovat své schopnosti a řídit své učení.

Jako Otevřeno, Učitel naživo, Začni učit! a Učitelská platforma společně podporujeme nový Kompetenční rámec, považujeme jej za kvalitně vystavěný a oceňujeme, jak silně směřuje k dopadu na učení žáků. Vážíme si toho, že jsme se na jeho přípravě mohli podílet a vážíme si shody, které na něm dosáhlo ministerstvo s fakultami připravujícími učitele. Právě na nich přitom nyní leží úkol dle nově stanovených kompetencí postupně předělat učitelské studijní programy a doplňující studia.

Probíhající změny považujeme za **zásadní milník pro rozvoj českého školství**. V Česku je nyní kvalitně nastaveno, jaké kompetence si mají učitelé osvojit. Aby jim v tom šlo učitelské studium naproti, potřebujeme v zavádění reformy pokračovat. **Klíčové nyní je, aby ministerstvo schválilo nové Rámcové požadavky obsahující výše popsané změny i další navržené úpravy směřující k posunu učitelských studijních programů k profesní pedagogické přípravě dle Kompetenčního rámce.**

Po těchto legislativních změnách bude nakonec klíčová zejména **podpora lidí, kteří mají dle nových požadavků jednat**. Ve skutečnost totiž proměníme nové požadavky jenom tehdy, pokud sami budoucí učitelé a jejich vzdělavatelé přijmou nových 18 kompetencí za svých.

Materiály

Nově schválený [Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství](#) (MŠMT)

Navazující [Stručný přehled Kompetenčního rámce](#) (MŠMT)

Pozvánka

13. 10. 2023 probíhá [Národní konference ke Kompetenčnímu rámci](#) (MŠMT) – oficiální představení od 10:00 a navazující tiskový briefing od 11:00, Národní technická knihovna

Kontakty a organizace

Tomáš Čakloš, Otevřeno

předseda, +420 774 222 918

[Otevřeno](#) je hnutí studentů, učitelů a vzdělavatelů na pedagogických fakultách, které usiluje o proměnu vzdělávání budoucích učitelů. Aktivizujeme a rozvíjíme budoucí učitele i jejich vzdělavatele, zavádíme inovace výuky na fakultách a prosazujeme systémové změny ve spolupráci se státem.

Kateřina Konrádová, Učitel naživo

členka vedení, +420 774 625 813

[Učitel naživo](#) je nezisková organizace s týmem expertů, která usiluje o modernizaci českého vzdělávání. Vyvinuli jsme a otestovali nové programy pro učitele a ředitele škol, které výrazně zlepšují učení dětí ve školách. Naším know-how se snažíme obohatit a proměnit veřejný vzdělávací systém, abychom naplnili naši vizi: Všechny děti se učí naplno, s radostí a rovnými šancemi a ze školy odcházejí připravené na výzvy a příležitosti 21. století.

Petra Mazancová, Učitelská platforma

předsedkyně, +420 608 448 978

[Učitelská platforma](#) je profesním sdružením učitelek a učitelů MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ a ZUŠ, kteří se spojili s cílem zlepšit podmínky učitelské práce a kvality výuky.

Jana Fryzelková, Začni učit!

jednatelka, +420 773 692 530

V [Začni učit!](#) provázíme potenciální učitele od první myšlenky na školství, přes výběr pedagogické kvalifikace, až po výběr a nástup do školy. Věříme totiž, že jen spokojení a motivovaní učitelé mohou mít spokojené a motivované žáky.

